

Magnetogram ni avtoriziran!

MAGNETOGRAM
POSLANSKIH VPRAŠANJ IN ODGOVOROV
PREDSEDNIKA VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE JANEZA JANŠE
NA 3. REDNI SEJI DRŽAVNEGA ZBORA

Ljubljana, 14. maj 2012

MATEVŽ FRANGEŽ (PS SD): Spoštovane in spoštovani. Spoštovani gospod premier. Vsi se strinjamo s potrebo po javnofinančni konsolidaciji. Vaša vlada in vladna večina ste se odločili, da boste izvedli hitro konsolidacijo javnih financ z znižanjem strukturnega primanjkljaja za dve odstotni točki v letu 2012.

Izkušnje nekaterih drugih držav pa mnoga opozorila ekonomistov, med njimi tudi nekaj Nobelovih nagradencev kažejo na to, da je tovrstna pot nevarna in da predstavlja ob potrebi po varčevanju tudi nevarnost za dolgoročnejšo stagnacijo in nazadovanje gospodarstva, povečanje nezaposlenosti in nadaljnje propadanje gospodarstva.

V tem pogledu je primerjava s Španijo kot na dlani. Špansko gospodarstvo ima sorodne težave kot slovensko, je visoka prezadolženost tako gospodarstva kot gospodinjstev, prav tako pa je izjemno ranljiv tudi njihov finančni sektor. Španija je v letu 2011 izvedla enako obsežno javnofinančno konsolidacijo, torej varčevanje v enakem obsegu, kot ga Slovenija načrtuje v letu 2012. V Španiji so že soočeni s podatki, ki kažejo na padanje gospodarske aktivnosti in nevarnost, da je Španija že v tako imenovani varčevalno-dolžniški spirali. Kako boste, gospod premier, preprečili, da Slovenija zaradi ukrepov, ki jih je sprejela vaša Vlada, pade v varčevalno-dolžniško spiralo, to pa torej pomeni, da bomo zaradi izvedenih ukrepov zmanjševali gospodarsko rast.

Ocena Evropske komisije je, da samo v letošnjem letu pomeni padec gospodarske aktivnosti za 1,4% BDP. In zaradi zmanjšanja gospodarske aktivnosti nadaljnje zmanjševanje javnofinančnih prihodkov in s tem zelo verjetno v perspektivi ponovno soočenje z radikalno potrebo po zmanjševanju javnih izdatkov. To je še posebej zaskrbljujoče zato, ker smo soočeni z zmanjševanjem vseh tistih elementov, ki povzročajo generiranje rasti našega bruto domačega proizvoda, torej predvsem domače potrošnje in investicij. Hvala za odgovor.

PREDSEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Hvala lepa za vprašanje. Vprašanje je sicer tehnično korektno in razumljivo, ni pa razumljiva logika, ki je za tem vprašanjem. Kajti popolnoma jasno je, da prej, ko začneš zmanjševati svoje dolgove, prej se začneš izogibati nevarnosti, da boš zašel v dolžniško spiralo. Bolj si zadolžen takrat, ko skušaš to stanje presekati, bolj radikalne ukrepe moraš sprejemati. Kadarkoli v prejšnjih letih bi postavili to vprašanje, bi bil lahko odgovor lažji. In tudi to, da smo se te naloge lotili zelo na hitro, je relativna trditev. Po mojem mnenju smo se te naloge lotili zelo pozno in tudi zaradi tega jo moramo narediti bolj na hitro. Mislim, da ni gospodinje, ki mora spraviti skupaj začetek in konec meseca v tej državi, ki te logike ne bi razumela. Tudi ni gospodarstvenika v tej državi, obrtnika, podjetnika, ki te logike ne bi razumel, in bi bilo zelo dobro, da bi to logiko počasi začnjeni razumevati tudi tisti, ki odločamo ali pa

odločate o zelo pomembnih stvareh in o bistveno bolj usodnih vprašanjih, kot je proračun gospodinjstva ali pa nekega podjetja. In Državni zbor ter poslanke in poslanci Državnega zbora ste v tej vlogi. S temi ukrepi, ki so jih vaši kolegi, ki so glasovali za zakon o uravnoteženju javnih financ, sprejeli prejšnji petek, smo problem za približno polovico zmanjšali. Še vedno pa se bomo morali zadolževati zaradi tega, ker ga ni možno rešiti čez noč. Bo pa za približno polovico manjši in hvala bogu, da je bilo toliko razuma in koalicija toliko trdna, da smo to sprejeli.

Drugače bi pa zagotovo bili v roku pol leta ali pa v roku enega leta v španski situaciji, kjer je veliko vprašanje pri posamičnih ukrepih, ali bodo še pravočasno prijeli ali ne. Za naše upamo, da smo jih sprejeli še pravočasno. Ni pa nikogar, ki bi lahko stoodstotno trdil, da je to avtomatska rešitev za vse tisto, kar si želimo. Tudi ne drži, da gre samo za tako imenovano varčevanje. Tudi sicer bi bilo dobro, da se poslovimo od te besede, ker ne varčujemo. Varčujemo lahko takrat, kadar nekaj imamo in tega ne potrošimo, mi pa tega denarja nimamo. In ne varčujemo, samo nekoliko manj oziroma za polovico manj se zadolžujemo kot v prejšnjih letih.

Tudi to ne drži, da ni bilo nič narejenega v tem času za povečanje prihodkov in za povečanje gospodarske rasti. Zdaj tu med sabo razpravljamo o politiki, tri dni nazaj ste lahko slišali direktorja oziroma predsednika uprave enega od najuspešnejših podjetij v tem delu Evrope, direktorja Krke, ki je dejal, da je slovensko okolje zaradi ukrepov, ki jih je sprejel Državni zbor v aprilu za investicije najugodnejše doslej, to je izjava gospoda Colariča ob priliki začetka neke večje investicije v Novem mestu. In tem ocenam je na nek način potrebno prisluhniti. Ukrepi, ki smo jih sprejeli za izboljšanje predvsem davčnega okolja za vlaganje v Slovenijo in za investiranje, te ukrepe smo sprejeli prej preden smo sprejeli varčevalni paket, žal je v tej dvorani približno polovica prisotnih to skoraj prezrla, niso pa to prezrli tisti, ki imajo koristi od tega, v prvi fazi in ki lahko zdaj investira in računamo, da bo to dalo določene rezultate in da se bodo zaradi tega povečali tudi prihodki v državni proračun. V prihodnjih mesecih bo vlada predlagala tudi dodatne ukrepe s tem v zvezi, pa tudi v tem Zakonu o uravnoteženju javnih financ je bilo približno tretjino ukrepov za povečanje prihodkov, se pravi za okrepitev prihodkovne strani, pa se je tudi to v razpravi več ali manj izpustilo, je pa to šele začetek poti in bo potrebno vložiti še veliko naporov za to, da izidemo iz krize.

MATEVŽ FRANGEŽ (PS SD): Spoštovani gospod premier, želim, da razumete, da si vsi skupaj želimo, da vaši vladi na tej poti uspe. Ukrepi, ki jih omenjate, so javnofinančno sliko pravzaprav poslabšali. Davčne olajšave bodo povzročile zmanjšanje prihodkov za 148 milijonov evrov in staviti zgolj na te ukrepe misleč, da bodo rešili probleme slovenskega gospodarstva in da bodo povečali zaradi tega gospodarsko aktivnost, to je utvara. Pri tem ignorirate ključen problem slovenskega gospodarstva in to je njegova prezadolženost. Kakšne ukrepe lahko slovensko gospodarstvo in slovenska javnost pričakuje od vaše vlade v tem segmentu, kako se torej soočiti z visoko prezadolženostjo slovenskega gospodarstva, ki je eno najvišjih v evrskem območju? To je posledica visoke rasti bruto zunanjega dolga, ki je bil povzročen v obdobju 2005 in 2008, zato verjamem, da so vam ti podatki zelo dobro znani.

Primer države, ki že dolgo varčuje, pa ji zaradi tega ne gre prav nič dobro, je Portugalska. Portugalska skuša na dolgi poti javnofinančne konsolidacije dosegati podobne učinke, vendar ne uspeva, nezaposlenost raste, bruto domači proizvod se zmanjšuje, konkurenčnost gospodarstva pada. Vse to kaže, da izbrani modeli, ki jih je izbrala slovenska vlada, ne vodijo nujno k uspehu. Sklicujete se na enega od cenjenih predstavnikov slovenskega gospodarstva. Dobro bi bilo, da prisluhnete tudi Nobelovim nagrajencem za ekonomijo, ki pravijo, da še nobene države zmanjševanje socialnih transferjev, zmanjševanje investicij, zmanjševanje plač niso potegnile iz krize. To je pomemben nauk, ki bi ga bilo potrebno upoštevati tudi v slovenski gospodarski in javnofinančni realnosti. Kaj boste resnično storili za to, da zagotovite tudi rast in razvoj in nova delovna mesta v Sloveniji?

PREDSEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Spoštovani gospod poslanec, Portugalska je primer države, ki je začela varčevati prepozno in še nekaj takšnih držav je v Evropski uniji, jaz upam, da Slovenija ni med njimi in da smo s temi ukrepi, ki so bili sprejeti prejšnji petek, pravočasno stopili na drugo stran ali pa vsaj naredili korak v tjo smeri. Zato so te primerjave prepoceni.

Kar se tiče zadolženosti gospodarstva je to problem, absolutno, ne gre tukaj samo za vprašanje kreditnega krča, ki škodi tistim podjetjem, ki lahko najemajo kredite, pa tega ne morejo, zato ker bančni sektor ne deluje tako kot bi moral. To je en del problem, ki ga bomo odpravljali v naslednjih mesecih tudi z zamudo, to je treba reči. Tisti del gospodarstva, ki pa ne more najeti novih kreditov, zato ker je že prezadolžen, to bo pač drugi problem. Tukaj so potrebna prestrukturiranja. Del tega je naredila kriza, bistveno večji del kot bi si želeli in posledica tega so pač stečaji, prisilne poravnave in vse to, kar smo spremljali zadnja tri leta in ponekod še vedno spremljamo, vendar tukaj je oživljanje gospodarstva in izboljševanje pogojev za normalno poslovanje, za kar se pač trudimo in sprejemamo ukrepe, nekaj kar lahko ta problem bistveno omili in olajša. Sedaj, če gredo toliko v nos investicijske olajšave, to je približno tako kot pri kmetu, ki ima spomladi recimo 1000 kilogramov pšenice in se sedaj odloči, da ne bo vso poslal v mlin, dobil moko in to potem pojedel, ampak bo recimo 100 kilogram od tega posejal, zato da bo čez eno leto pač zraslo novo žito. Te investicijske olajšave so nekaj takega. Mi želimo, da v gospodarstvo investiramo, mi smo jih spodbudili s tem olajšavami k nadaljnjim investicijam in računamo, da bo iz tega nekaj zraslo in običajno je nekaj zraslo, to so pač ukrepi, ki so delovali velikokrat in so delovali v državah, kjer so začeli pravočasno varčevati. Dva taka primera sta v naši bližini, to sta Avstrija in Nemčija, tam so začeli pravočasno varčevali, niso čakali tako kot na Portugalskem ali kot v Sloveniji, in danes imajo dobre rezultate.

MATEVŽ FRANGEŽ (PS SD): Spoštovani, gospod premier. Strinjam se, da smo z uresničevanjem politike, javnofinančne konsolidacije pozni, tukaj vam kažem graf o gibanju pribitkov na slovenske državne obveznice. Tukaj je začetek leta 2011, zaradi referendumске blokade strukturnih reform na čelu s pokojninsko reformo smo pribitki radikalno zrasli med drugim tudi, zaradi politične krize, ki jo je pomagala soustvariti vaša stranka. Po oblikovanju vaše vlade se je zaupanje trgu kratkoročno povrnilo, vendar kot kaže zaupanje ni dovolj in pribitki ponovno naraščajo prav, zaradi nevarnosti, ki so jo povzročili varčevalni paketi vaše vlade in tudi trgi ocenjujejo, da to pač ne bo dovolj.

Soglašam tudi s tem, da seveda potrebujemo seme za to, da bomo želi tudi prihodnje leto, toliko bolje za Socialne demokrate je nerazumljivo dejstvo, da je vaša vlada v sklopu varčevalnih paketov radikalno znižal sredstva za raziskave in razvoj, to je tisti, to so tista semena, iz katerih bo raslo žito za prihodnje generacije slovenskega razvoja. Spoštovane in spoštovani. V skladu z drugim odstavkom 246. člena Poslovnika prosim, da DZ opravi razpravo o odgovoru premiera. Že prejšnji teden je zelo jasno pokazal, da med nami obstajajo konceptualne razlike o reševanju trenutne slovenske gospodarske in finančne krize, še bolj pa o tem, kakšno Sloveniji pravzaprav želimo in s kakšnimi ukrepi si želimo utreti pot do željne Slovenije. Slovenije višje gospodarske rasti, visoke stopnje zaposleni in propulzivnega razvoja in visoke konkurenčnosti v gospodarstvu. Hvala.

JANI MÖDERNDORFER (PS PS): Spoštovani, zbor. Predsednik državnega zbora. Predsednik vlade. Vsi ostali prisotni. Za nami je kar nekaj zanimivih dni in seveda vprašanje, ki ga namenjam vam, predsednik vlade, je seveda namenjeno predvsem tistemu delu, katerega pravzaprav vodite vi, to kabinet, ki je v primerjavi s prejšnjim predsednikom vlade in vami seveda nastala velika razlika pri masi plač. Zakaj je to vprašanje pomembno? Pomembno je predvsem iz vidika zaposlovanja v javni upravi, glede na to, da smo slišali, da je za nami dogovor s sindikati in da je dogovorjeno, da gremo za 8 % v javni upravi zaposlenim seveda s plačami dol.

In če primerjam, da v kabinetu predsednika vlade prejšnjega kabineta je bilo zaposlenih 28 in danes po podatkih, ki jih je urad za informiranje podal na vprašanje novinarjev, sem zasledil, da gre za 18 zaposlenih, ki pa zavzemajo bistveno večjo maso plač kot v povprečju jih zajema 28. Še posebej, če izvem dva zaposlena državna sekretarja, ki dobivata nadomestilo, če to izločim je v tem primeru, če govorimo o številkah gre za 63% povečanje mase plač. Da pa ne bom govoril na pamet, naj omenim številke, gre za po podatkih kabineta predsednika vlade iz 3.2. je bilo 70.546 evrov so povišali na 115.025 evrov, to pa je izplačilo aprilske plače, se pravi v mesecu maju 4.5. in tukaj je ta razlika. Torej, če odštejem ta dva državna sekretarja je točno 50% povišanja. In me zanima, glede na to, da v javni upravi bomo zmanjševali, ker bo potrebno upokojevati, to so bile vaše izjave v medijih na TV Info in temu primerno urediti tudi druge ukrepe, me zanima: Ali se ne zdi, da bi prav v kabinetu predsednika vlade morali biti za vzgled? To je vprašanje. Hvala za odgovor.

PREDSEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Torej, v skladu s politiko reorganizacije, katere cilj je racionalizacija, smo na začetku mandata ukinili določene službe, prerazporedili nekatere funkcije. Stvari in funkcioniranje izvršilne oblasti na vrhu poenostavili, iz tega vidika se bodo tudi v prihodnje krepile določene funkcije tudi v mojem kabinetu in ukinjale še naprej nekatere vladne in ostale službe, ker se stvari podvajajo. Tako, da če boste gledali samo indekse, mase plač ali pa število zaposlenih v mojem kabinetu, iz teh števil ne boste mogli narediti nobenih sklepov glede racionalizacije. In glejte maso plač v celotnem sektorju, v celotni državni upravi in v zaključenih segmentih in na podlagi tega boste lahko konec leta delali pravilne zaključke v zvezi z resnostjo varčevanja.

JANI MÖDERNDORFER (PS PS): Da ne bo zgledalo, da se nismo dobro razumeli. Meni je jasno, da je vsaka vlada tista, ki si sama z Zakonom o vladi določa kako bo organizirala svojo vlado, še posebej pa kabinet predsednika vlade je spet zelo jasno, da si bo predsednik sam sebi organiziral delo tako kot sam misli, da je najbolje in temu primerno tudi to uredil. Pa vendar, v javni upravi imamo delovna mesta zelo jasna in tudi kakšne so plače in zato mi je nerazumno, da, če gremo zdaj pa malo bolj natančno, predstavlja povečanje mase plač 45 tisoč evrov dodatnih stroškov mesečno, kar znese približno 540 tisoč evrov na leto, v celem mandatu to znese 2 milijona 160 tisoč evrov. In tukaj se mi zdi, da v času krize, ne glede kako reorganiziramo delo, je na koncu koncev delovno mesto ovrednoteno glede na izobrazbo in delovno mesto kako je kvalificirano z nekim določenim indeksom in zato, ne glede na to kako mi organiziramo delo v državni upravi, je v kabinetu še vedno toliko in toliko zaposlenih. Namreč, v kadrovskem načrtu je vaša služba zelo jasno napovedala, da imate namen še izkoristiti polno zasedenost, se pravi do 28, in če to skupaj seštejem bo to bistveno več presegalo kot je dejansko porabila prejšnja vlada. In iz tega izhajam, da bi kazalo z vzgledom pokazati, da se to zmanjšuje. Hvala.

PREDSEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Jaz vidim, da se res ne razumeva. Natančno to delamo. Če presodimo, da je s tem, da lahko en človek na nekem drugem mestu ali pa neki drugi instituciji, v tem primeru mojem kabinetu, naredi tisto kar so doslej delali trije v različnih vladnih službah in sekretariatu in tako naprej, potem bomo to mesto naredili in druge ukinili.

Slišali smo pripombe ravno na to na začetku ko smo ukinili nekatere vladne službe, v juniju sledi druga faza reorganizacije na tem nivoju in bo še veliko teh institucij zbranih iz seznamov in bo prišlo do nadaljnje faze racionalizacije. Nekatero funkcije, kjer je pač stvari možno nadoknaditi, krepimo, ker samo na ta način delo lahko normalno naprej poteka. In še to zaposlitve v kabinetih so za določen čas, kot sami veste, za čas mandata in to ne predstavlja nobenih problemov potem naslednji vladi, kvečjemu olajšavo, da se vsak potem sam odloči, kako bo delo organiziral. Tukaj iščete nek problem, kjer ga ni, resnica je ravno obratna.

Na koncu tega mandata bo, upajmo, če bomo uresničili naše načrte, Slovenija ponovno imela neko relativno vitko izvršilno oblast, ki bo normalno funkcionirala, zdaj pa deset, dvajset let samo kopičilo institucije na institucije in to da je veliko nalog se opravljalo na različnih koncih in da smo imeli organe, ki so eden drugemu delali delo. Samo s tem segmentom, o kateremu zdaj govorimo, zadeve ne bomo rešili je pa to vsekakor tisto kar je treba narediti na začetku, ker brez resnega vodenja se takšnih stvari ne da narediti.

ROMAN JAKIČ (PS PS): Hvala za besedo. Spoštovani predsednik vlade, najbrž ste pričakovali, da vas bom danes spraševal, kako da ste sredi finančne krize in usodnih pogajanj s sindikati odpotovali na podaljšane prvomajske počitnice, pa seveda ne bom. Tudi glede stroškov povratka z zasebnim letalom ne, glede na to pa, da ste v celo zgodbo sami vmešali otroka je na vas in na vaši vesti, da pojasnujete razloge zakaj je edino kar v resnici srčno upam, je pa da je z vašim otrokom vse v redu. Ni pa vse v redu z otroci s posebnimi potrebami, na primer, ki po vašem rebalansu in famoznem in spornem zakonu o uravnoveženju javnih financ ne bodo imeli več ustrezno izbiro medicinskih pripomočkov in izvajalcev za svoje zdravljenje in vključevanje v življenje.

Dr. Bogomir Kovač pravi, citiram: Ostra fiskalna konsolidacija maje temelje povojne socialne države. Tudi številne študije mednarodno priznanih ekonomskih inštitutov iz Francije, Nemčije in Avstrije dokazujejo, da zmanjšanje javne porabe ni spodbudilo porabnikov k večjim izdatkom in večji gospodarski rasti. Res je torej ravno nasprotno. Zmanjševanje javne porabe, gospodarsko recesijo ali pa celo depresijo le poglobi.

Upam seveda, da ste vi in vaši sodelavci, ki jih je toliko v kabinetu prebrali na primer poslovni portal Bloomberg, ki v nedavnem prispevku o Sloveniji ugotavlja, da je Slovenija podobna kot Španija in tu gre s tistim kaj je kolega Frangež vprašal, da je Slovenija kot Španija ujeta v past varčevalnih ukrepov, ki dušijo gospodarsko rast, s tem pa otežujejo stabilizacijo dolžniškega bremena.

Tudi evropski komisar /Nerazumljivo/ govori o oblikovanju evropskega investicijskega pakta, ki je na nek način priznanje Bruslja, da je bilo zgolj varčevanje napaka.

Zato sprašujem, predsednik, kakšen je bil v resnici namen vašega uradnega obiska v Nemčiji tik pred našo razpravo o varčevalni zakonodaji in takoj po drugem krogu volitev v Franciji, kjer je iztiril nemško-francoski vlak. In drugo vprašanje. Kako pojasnujete skupno izjavo za medije, da imata Nemčija in Slovenija podobna stališča glede ključnih problemov povezanih s finančno krizo glede na to, da je večini v Evropi pa seveda tudi širše jasno, da dosedanja nemško-francoski model ostre fiskalne konsolidacije in obrambe evra po dveh letih, ne daje niti ekonomskih, niti političnih rezultatov razen porasta levih in desnih ekstremizmov. Hvala za odgovor.

PREDSEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Hvala za vprašanje. Mislim, da je povsem normalno, da predsednik neke vlade, ki je začela mandat najprej obišče ključno zunanje trgovinsko ali pa gospodarsko partnerico, kar Nemčija je. Če bi bila neka druga vlada, bi verjetno bil prvi takšen obisk na Antarktiko, ampak glede na to, da smo mi pač resna vlada, se želimo obnašati v skladu z realno situacijo. Nemčija je naš najpomembnejši gospodarski partner, 20% našega izvoza gre pač v Nemčijo. Poleg tega je Nemčija v tem trenutku tudi motor evropskega gospodarstva. In zdaj te, bom rekel, zelo poenostavljene in pavšalne primerjave in trditve in norčevanje iz nemško-francoskega vlaka so že daleč za časom. Mogoče je bilo to aktualno kakšni dve leti nazaj.

Nemčija in Francija nista v istem gospodarskem položaju, dočim je, medtem ko je Nemčija pravočasno izvedla nekatere prilagoditve, ne samo v mandatu sedanje koalicije, ampak tudi že

prej, je Francija tega naredila bolj malo. In francosko-nemški vlak ali ta naveza je bolj pojem, ki opredeljuje eventualno pogled ali podoben pogled na prihodnost Evropske unije, evroobmočja in strukturnih sprememb, ki jih je tukaj treba narediti, bistveno manj pa je to pojem, ki bi izenačeval gospodarski in siceršnji položaj obeh držav. Nemčija in Francija sta v zelo različnem gospodarskem položaju, medtem ko je Nemčija nedvomno zdravo gospodarstvo, ki napreduje tudi v času krize in na ta način blaži celoten vpliv krize v celotni Evropski uniji in v evroobmočju, je Francija nekje v ne tako slabi, ampak deloma pa vseeno podobni situaciji kot Slovenija, s tem, da je bolj zadolžena po eni strani, po drugi strani pa ima boljšo demografsko sliko, kar ne predstavlja takšnega pritiska na pokojninske izdatke. Je pa pred Francijo večina teh ukrepov, ki jih tudi Slovenija izvaja, in s tega vidika lahko bolj govorimo o slovensko-francoskem vlaku, kot o nemško-francoskem vlaku. To je glavni problem za to stanje, kakršno je v Franciji ali stanje kakršno je Sloveniji je glavni problem tako za nas, za slovenski parlament in za slovensko vlado, kot tudi za bodočega predsednika Francije in francosko vlado.

In je na nek način, ker gre za drugo največje gospodarstvo v Evropi, posredno tudi problem celotne Evropske unije. Iluzije o tem, da je možno z nekimi bolj ohlapnimi pravili zadolževanja pomagati k hitrejši rasti in trajnostnemu razvoju, veste te iluzije lahko gojijo predvsem tam kjer so manj zadolženi. Saj tam kjer so manj zadolženi se lahko zadolžijo da bodo pospešeno vlagali, investirali in potem tudi povečevali prihodke na ta račun. Tam, kjer so preko 6% ali tam kjer so tik pred mejo, kot smo mi, pa tega luksuza nimajo ali nimamo. In s tega vidika so raznorazne teoretične razprave in prepiri o tem, kam bo šla Evropa, kakšne bodo prihodnje paradigme v smislu financiranja razvoja. To je zelo sholastična debata. Različne države v Evropi so pač v različnem položaju, nekatere se zadolžujejo po trikrat nižji obrestni meri, kot druge. Imajo takšne in drugačne strukturne probleme in Slovenija mora natančno vedeti kje je in se tudi zavedati svoje teže in s tega vidika se mi zdi da to govorjenje o nemško-francoskem vlaku ali kakršnihkoli drugih vlakih zgolj odvrta pozornost od ključnih problemov. Naš problem so slovenski vlaki.

ROMAN JAKIČ (PS PS): Hvala za besedo. Naj najprej izrazim protest zoper tako neprimerno obnašanje predsednika vlade. Najbrž je to posledica - govorili ste o Antarktiki - najbrž je to posledica, da ste danes spet v časopisu prebrali, da ste v resnici drugi in da te volitve in da te volitve tukaj v tej državi niste zmagali in da bi namesto vas na tistem mestu moral tam sedeti tisti, ki je te volitve dobil, to je gospod Jankovič. In zato seveda upam, da se boste opravičili za neprimeren odgovor o tem. Jaz sem bil zelo spoštljiv do vas z vprašanji, ki sem jih imel.

Če lahko, samo še enkrat vprašam. Gospod Janša vse zreducira na nemško-francoski voz oziroma vlak, ampak, če bi se malo pogledal po Evropi bi seveda ugotovil, da so temu varčevanju, ki ga zagovarjate vi, pa predvsem EPP, se pravi konservativci v Evropi, da je temu varčevanju ne rekla Nizozemska, da je temu rekla seveda tudi Grčija in ne nazadnje, če sem prav zasledil je zoper to varčevanje govorila seveda tudi tehnična vlada italijanskega premierja Montija. In jaz ne razumem, zakaj vi ne razumete, da je Slovenija ena redkih, ki obljublja zvestobo nemški kanclerki pri togem vztrajanju na izključno politiki strogega varčevanja. Večina ostalih pa že počasi spoznava, seveda po včerajšnjih lokalnih volitvah v Nemčiji tudi Nemci sami, da je ta politika napačna in poziva k spodbujanju gospodarske rasti in ne razumnem, zakaj se vi kot predsednik vlade in vlada ne naslonite na predloge stroke in pa Pozitivne Slovenije, ki pravi, da je treba imeti drug model, model investicij, odprava primanjkljaja na srednji rok, nova delovna mesta. Se pravi obrat k rasti in zaposlenosti.

PREDSEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Zdaj vidim, da se v ta državni zbor spet vrača neka folklor izpred 20-ih let, ko smo razpravljali o tema ali se slovenska osamosvojitev splača ali ne. In, ko je bil polkovnik Illyji(?) istega mnjenja, kot gospod Jakič, ko smo bom rekel, precej zabavali nad tem, čeprav so bili časi resni. Poglejte, če delate mednarodne primerjave, potem je

treba poznati podatke. Nizozemska ni zavrnila varčevalnih ukrepov. Res je varčevalne ukrepe zavrnila ena od koalicijskih strank nizozemske vlade, da je zato koalicija razpadla, ampak že po tem, ko je bila vladi izglasovana nezaupnica, je glavna vladna stranka s pomočjo opozicijskih strank izglasovala varčevalni paket, zato, ker ima Nizozemska normalno opozicijo, ki se zaveda, kaj je dobro za državo in za njeno prihodnost.

Kar se tiče varčevalnih ukrepov - na Portugalskem in v Španiji sta prva paketa, približno takšne teže kot smo jih sprejeli prejšnji teden sprejeli v socialistični vladi in socialistični večini. To nima nobene veze s kakšno politično delitvijo v Evropi. V socialistični vladi in socialistični večini v Španiji in na Portugalskem so sprejeli prve varčevalne ukrepe. Zlato pravilo je v špansko ustavo ob pomoči takrat še konservativne opozicije vpisala socialistična vlada že pred leti. Tako, da tukaj ne gre za nobene politične delitve v Evropi, gre enostavno za to ali so pač tisti, ki imajo škarje in platno v rokah in ko gre za ustavne odločitve je tukaj vloga opozicije in njena odgovornost enaka, kot vloga in odgovornost vladnih opozicij, dovolj razuma, da pravočasno reagirajo. Zato enostavno gre. In kar se tiče Nemčije še to, nemški GDP je 3500 milijard evrov, gospod Jakič, naš 35 milijard. Že tri leta stagnira. Se pravi smo približno 1 % tega GDP-ja. Nemško podjetje, s katerim smo se pogovarjali za vlaganje v Sloveniji ima letne prihodke, ki so večji od našega GDP-ja. In gospodarska rast tam je normalna, ravno zaradi tega, ker so pravočasno izvedli te ukrepe, tudi varčevalne ukrepe. Torej, ne gre za to, da je dober tisti, ki ni varčeval, dober v Evropi je v tem primeru tisti, ki je pravočasno varčeval.

ROMAN JAKIČ (PS PS): Ja, hvala za besedo. Preden dam proceduralni predlog seveda diskreditacija diskvalifikacija je že dvajset let ista, ki vas vodi tako kot ste zaupali ljudem v Demosu, da bi šli na referendum tudi zdaj oporekate referendumskim pobudam, jaz osebno pa sem glasoval za osamosvojitve in to je, slikico lahko pogledate pred sobo od SDS-a, je taka lepa kjer glasujem za. Ampak, gremo nazaj, slovenski ekonomist dr. Mencinger je rekel, javnofinančni primanjkljaji so normalna sestavina tržnega gospodarstva tako kot sta to inflacija in brezposelnost. Nastajajo zaradi nihanja v gospodarski aktivnosti, ko se gospodarstvo krči se krčijo tudi javni prihodki, potrebe po socialnih transferih pa se povečujejo, ko gospodarstvo seveda cveti je obratno.

Zdajšnji veliki primanjkljaj in javni dolgovi tudi niso povzročili krize, so njena posledica. Z rastjo primanjkljajev in javnega dolga so države reševale predvsem banke in preprečile gospodarsko in socialno katastrofo, jaz imam sicer občutek da s tem zategovanjem pasu v Sloveniji rešujemo tudi mi malo nemške banke. Zato seveda v skladu s Poslovníkom, drugim odstavkom, 246. člena predlagam da se opravi splošna razprav glede odgovora predsednika Vlade.

RIHARD BRANISELJ (PS DL): Spoštovani premier, predsednik kolegice, kolegi, ministrski zbor. Minuli meseci so minili v znamenju dolgotrajnih pogajanj Vlade Republike Slovenije s sindikati in rezultat je podpisani sporazum o razrešitvi stavkovnih zahtev ter sprejem Zakona o uravnoteženju javnih financ s katerim bomo letos privarčevali petsto milijonov evrov in prihodnje leto sedemsto petdeset milijonov evrov. Zavedamo se, da gre za prvi pomemben korak pri izhodu iz krize vendar pa ni zadosten korak, da bi Slovenija iz krize tudi šla. S sprejetim zakonom smo v določeni meri omejili odlive iz proračuna, Vlada je sicer celo vrsto ukrepov za prihodkovno stran proračuna že vključila v samo Zakon o uravnoteženju javnih financ a na prihodkovni strani bo potrebno storiti še marsikaj več.

Spoštovani predsednik, državljani in državljani Republike Slovenije od nas pričakujejo ukrepe in reforme tudi na drugih področjih, ki bi Slovenijo rešili iz trenutne finančne krize in jo popeljali na pot napredka. Sprašujem vas, kateri so ti ukrepi in reforme, ki jih bo Vlada Republike Slovenije še predlagala? Hvala lepa za odgovor.

PREDSEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Hvala lepa za vprašanje. Sprašujete v bistvu o tem, kar si je vlada zadala pod nalogo uskladitve novega socialnega sporazuma. Hkrati, ko se je pripravljala ta zakon o uravnoteženju javnih financ in rebalans proračuna smo v okviru ekonomskega socialnega sveta uspeli tudi uskladiti s socialnimi partnerji, izhodišča so nov socialni sporazum. Ta izhodišča smo v obliki partnerstva za razvojni izhod iz krize ponudili tudi opoziciji, žal je opozicija sodelovanje v temu projektu zavrnila. Glede na zahtevnost korakov, ki nas čakajo želimo tako kot smo to naredili s tem paketom okoli rebalansa proračuna s socialnimi partnerji doseči čim višjo stopnjo soglasja predvsem, ko bo šlo za določene strukturne prilagoditve, ki jih Slovenija potrebuje za to, da bo bolj konkurenčno gospodarstvo, da bomo dosegali večjo gospodarsko rast na tej podlagi, večjo zaposlenost in s tem tudi, bom rekel, večje prihodke, ko gre za proračun kar mnoge izrecno zanima.

V teh izhodiščih za nov socialni sporazum je vlada ponudila konkretne korake na podlagi katerih bi, prvič izboljšali poslovno okolje, odpravili kreditni krč, tretjič, spremenili naš trg dela v smeri po eni strani večje prožnosti in po drugi strani v smeri večje varnosti. Naredili bi nekatere nujne korake pri boljši organizaciji zdravstvenega sistema in tudi prilagodili naš pokojninski sistem srednjeročni, če se da, tudi dolgoročni demografski sliki. Tu je na nekaterih področjih socialni dialog že doslej postregel če že ne z nekaterimi približki kompromisov, pa vsaj s čisto sliko, zato računamo, da bomo prišli do, recimo, parlamentarnih počitnic, naš cilj je bil sicer tam do 20. junija, do podpisa tega socialnega sporazuma. Tehnični rok je, kot sem rekel, 20. junij, pa tudi če se vse skupaj potegne tja do časa, ko bo šel parlament na parlamentarne počitnice, bo to nekje še vedno znotraj tega roka realnega časa.

Tu za razliko od mnogih razprav o tako imenovani pokojninski reformi v zadnjih letih, pa tudi v zadnjih tednih, smatramo, da je težišče predvsem na tistih ukrepih, ki izboljšujejo konkurenčne pogoje slovenskega gospodarstva, in znotraj tega je najbrž ključna reforma trga dela. To je danes neka ločnica med konkurenčnimi in nekonkurenčnimi gospodarskimi okolji v Evropi. Španija, recimo, ko se že toliko omenja v Državnem zboru danes, ima takšne probleme predvsem zaradi te točke. In danes imate primere, ko španska tovarna Seat, ki zaposluje na 10 tisoče ljudi, enostavno seli proizvodne obrate na Češko, ker je tam pač bolj fleksibilen trg dela. Španski pa, ker še ni doživel reforme, pač ni. Tudi Nemčija se je, recimo, soočala s tem problemom in pred temi reformami trga dela je bila brezposelnost tam rekordna. Danes, po izvedenih reformah, je kljub krizi brezposelnost v Nemčiji rekordno nizka. In to je pač glavna ločnica. Računamo, da bo v ta del pogajanj vloženi največ naporov in tu bo seveda potrebna fleksibilnost vseh socialnih partnerjev. Prej bomo tu prišli do dogovora, do sporazuma, prej bo Slovenija začela postajati bolj konkurenčno okolje, prej bomo privabili tudi več tujih investicij, prej bodo tudi slovenski podjetniki več investirali. Več se bo investiralo in več bo novih delovnih mest, več bo novih delovnih mest, več bo zaposlenih, več bo zaposlenih, večji bodo prilivi v vse državne blagajne.